

ROGALAND NSF LOKALEN

NORSK SYKEPLEIERFORBUND - ÅRGANG 29 - NR 3, SEPTEMBER 2012

Sykepleiernes Pensjonistforum på tur til Bjerkreim

Fra venstre: Astrid Furre Haaland, Liv Arna Voster Marvik, Sissel Idsø, Toril Molven Aasland, Kari Vold Aa, Marta Jacobsen Stokka. Alle disse var fra kull 1.68 ved Røde Kors sykepleieskole

Les om: Årets sykepleier 2011

Alvilde Abrahamsen - rogalandssykepleieren som var med på stiftelsesmøtet i NSF

En multikulturell eldrebølge - fremtidige utfordringer for sykehjemmet

Ingelin Testad - vinner av Forskningsprisen 2012 ved Helse Stavanger HF

Psykisk helse, Hinna bydel fikk Stavanger kommunes Arbeidsmiljøpris 2012

Invitasjon til medlemskveld med foredrag av Gunn Rita Dahle Flesjø - påmelding

Invitasjon til julemøte for pensjonister - påmelding

Og mye, mye mer....

Fylkesleder har ordet

En sommer er over og høstens vakreste eventyr kan begynne. I år har vi har vi to "eventyr" vi kan se frem til. Lokale forhandlinger i kommunene og markeringen av 100 års jubileet i Norsk Sykepleierforbund.

FLINKE FOLK KOSTER var UNIOs parole under vårens streiker, både i kommunal og statlig sektor. Flere kommuner i Rogaland, da spesielt i sør Rogaland, har innsett at kompetanse koster. Klepp startet, Time fulgte opp og i sommer gikk Stavanger kommune i seg selv og hevet topplønna til sykepleiere og endret ansiennitetsbestemmelsene. Dette viser at kommunene innser at lønn er et av virkemidlene for å rekruttere og beholde kompetanse.

Dette er en god START, men vi har forventninger om mer i de kommende lokale forhandlingene. Sykepleiere er en attraktiv yrkesgruppe også utenfor helsetjenesten. Derfor er det ekstra viktig å nytte lønn, faglige utfordringsmuligheter og full stilling som «gulerøtter» i kampen om sykepleiekompetansen. De kommunene som har innsett dette, som har lagt gode planer og holder det de lover, vil ha et fortrinn i denne kampen. Kostnaden det er å gi høyere lønn, faglige utviklingsmuligheter og full stilling kan «tjenes inn» ved at sykepleiekompetanse blir værende i kommunen og at tjenestene til innbyggerne blir faglig forsvarlige og av god kvalitet. Eller sagt på en annen måte: «Kommunens organisasjon skal være en aktiv samfunnsbygger og vi skal levere gode tjenester i dag og i fremtiden». Dette kommer frem i Stavangers kommuneplan, og de av

Hilsen

Nina Horpestad

Nina Horpestad

oss som leste Rogalands Avis den 17/8-12 kunne glede oss over varaordfører Bjørg Tysdal Moe som var tydelig, modig og stolt over grepene Stavanger kommune hadde gjort. Hun skrev følgende: «vi er avhengig av god rekruttering av sykepleiere og videre: -KrF er glade for det lønnsloft erfarne sykepleiere i institusjoner og i hjemmebaserte tjenester får fra 1.august».

Vi oppfordrer alle medlemmene til å dele disse ordene med en politiker nær deg!

Våre hovedtillitsvalgte står nå klar for å sikre god lønn til våre medlemmer, MEN vi er kun en av partene i dette oppgjøret. Medlemmene må her dra lasset sammen med de tillitsvalgte – kun DU vet hva du gjør for din arbeidsgiver og DU må fortelle hvorfor DU er viktig for at kommunen skal nå sine mål!

En utfordring til arbeidsgiverne til slutt: NSF ER 100 ÅR I ÅR. DEN BESTE GAVEN SYKEPLEIERNE KAN FÅ ER EN ARBEIDSGIVER SOM BELØNNER OG ANERKJENNER UTDANNING, KOMPETANSE OG ANSVAR.

ROGALAND

NSF LOKALEN – ISSN 0809-8190

Medlemsblad for Norsk Sykepleierforbund Rogaland, nr. 3 – september 2012, 29. årgang. Opplag ca 7500.

Besøksadresse: Møllegt. 37, Stavanger.

Postadresse: Postboks 494 Sentrum, 4003 Stavanger.

Telefon: 02409

Layout og trykk:

Flisa Trykkeri AS

E-post adresser: rogaland@sykepleierforbundet.no,

nina.horpestad@sykepleierforbundet.no

arild.berland@sykepleierforbundet.no

gunn.selheim@sykepleierforbundet.no

else.helgesen@sykepleierforbundet.no

Redaksjonsutvalg:

Solfrid Fuglseth/Nina Horpestad ansv., Bjørg Dons, Arild Berland og Else Helgesen

Alvilde Abrahamsen

- Rogalands første NSF-medlem

Da Bergljot Larsson i 1912 skrev til 43 utvalgte sykepleiere og ba dem om å delta på stiftelsesmøte til Norsk Sykepleierforbund, var en av invitasjonene til søster Alvilde Abrahamsen i Klinkenberggaten i Stavanger. Hvem var hun, den eneste sykepleier fra Rogaland som ble funnet verdig en invitasjon til en sådan anledning?

AV RÅDGIVER ARILD BERLAND

Alvilde ble født i april 1883 i Stavanger. Vi vet ikke hvor hun tok sin sykepleierutdanning, men siden hun var blant de utvalgte som fikk invitasjon fra søster Bergljot hadde hun sannsynligvis en treårig utdanning fra enten Bergen eller Kristiania. I 1910 står hun oppført som oversykepleierske ved operasjonsstuen på Ullevål sykehus i en folketelling for Aker herred. To år senere vendte hun tilbake til Stavanger og begynte som sykepleier i Kretssykekassen. Samme høst var hun en av 44 sykepleiere som stiftet Norsk Sykepleierforbund. Alvilde var da 29 år gammel.

HÅNDPLUKKEDE SØSTRE

Sammen med øvrige inviterte var Alvilde tirsdag den 24. september 1912 til stede i søstrene Jørgine Høilands, Anette Larsens og Annie Andersens leilighet i Kristiania. Det var Ullevålsøsteren Bergljot Larsson som hadde tatt initiativ til samlingen og hun ble valgt til formann i den nye organisasjonen. Hun hadde forberedt seg grundig, forfattet opprop, laget utkast til lover for det nye forbundet og fått broren Brynjulf til å tegne emblemet "Sol gjennom sky". For Alvilde og de øvrige innkalte sykepleierne var det bare å gi sin tilslutning etter at søster Bergljot hadde holdt sitt innledningsforedrag. At man valgte et lukket stiftelsesmøte ble senere begrunnet med behovet for å "rense opp innen standen"¹. Man ønsket distanse til såkalte "uskikkede kvinner" som ikke hadde tre års sammenhengende utdanning eller tilsvarende grundig utdanning og omfattende praksis. **I oppropet som ble vedtatt var også Norsk Sykepleierforbunds formål nedfelt;**

- At danne et sentralpunkt for den norske sykepleierskestand og vinde større sammenslutning blant utdannede sykepleiersker**
- At verne om deres økonomiske og kollegiale interesser**
- At virke som sykepleierskestandens utvikling og sykepleiens fremskritt.**

Gammel NSF nål

UGIFT OG BARNLØS

NSF Rogaland ønsket i anledning 100-årsjubileet å finne ut om det var noen nålevende etterkommere av fylkets første NSF-medlem. Ved god hjelp av Stavanger Byarkiv fant vi at Alvilde i 1915 begynte å arbeide i Sandnes, men hun ble boende i sin bolig i Klinkenberggaten 17 i Stavanger sammen med sin mor og sin skuespillerbror og hans datter. Broren var da blitt enkemann og hans datter Eva var en liten pike på 6 år. Eva Abrahamsen ble senere sykepleier og bodde sammen med sin tante Alvilde i Klinkenberggaten. Som så mange andre sykepleiersker på den tiden forble Alvilde Abrahamsen ugift. Hun fikk heller ingen barn og døde 86 år gammel i 1969. Niesen Eva levde også et ugift og barnløst liv og døde bare seks år etter sin tante. Hun ble 67 år. Hennes far, Alvildes bror døde i 1949, og så vidt NSF lokalen har klart å bringe på det rene fikk han ikke flere barn enn Eva. Det betyr at vi i dag dessverre ikke har opplysninger om nålevende etterkommere, men om noen av NSF lokalens mange lesere har ytterligere kunnskap om Alvilde Abrahamsens liv og leven er vi svært interessert i å få vite mer om fylkets første NSF-medlem.

¹ Kari Melby; Kall og kamp - Norsk Sykepleierforbunds historie. J.W. Cappelens forslag AS, 1990.

71 HEDERSNÅLER I GULL DELT UT!

På forsommeren i år ble det sendt ut invitasjon til alle gullnåljubilanter om å delta på en markering i Stavanger og Haugesund. Noen hadde anledning til å komme og de resterende har nå fått gullnål og diplom tilsendt i posten. NSF Rogaland gratulerer dere alle!

Følgende medlemmer har oppnådd 30 års medlemstid i NSF (alfabetisk rekkefølge):

Ingunn	Aase	Maria Anna Toth	Hansen	Helene	Ramstad
Ingrid	Andreassen	Ole Martin	Hanssen	Eva Dybfest	Rognøy
Gro	Berge	Astrid Hatløy	Hapnes	Ingeborg	Rudjord
Brit Johanne	Bjelland	Sissel	Hauge	Merethe	Rusdal
Berit Karin Auestad	Bjørge	Solveig	Hjelmervik	Mari Ann Kornberg	Simensen
Kirsten	Bjørkhaug	Olav	Holm	Berit Stokkeland	Singstad
Ann Mary Engesæth	Bjørseth	Venke	Håland	Eli	Steenland
Anne	Blomholm	Liv Kari	Håland	Eli Karin	Strandenæs
Lise Berg	Braaten	Anne Ree	Jensen	Kirsten Dagny	Støle
Gro Nedrebø	Braut	Anne Marie	Joa	Solveig Helen	Svensden
Sigrun	Byberg	Gudrun Brun	Jørgensen	Birgit	Sverdrup
Annicken Elise	Danielsen	Berit	Karlsen	Bjørg	Svihus
Kirsten	Drange	Margrete Lohne	Kvam	Gjertrud	Sætre
Dagrun Nåden	Dyrstad	Reidun	Kvinnenland	Marit Westlye	Sølvberg
Rigmor	Eilertsen	Ingvor Stokka	Lea	Synnøve	Thuestad
Randi Næss	Fosen	Gunnbjørg Louise	Levik	Berte Synnøve T.	Tjentland
Gerd Synnøve	Foss	Elisabeth	Medby	Inger Ueland	Tjåland
Janfrid	Frantzen	Eddy Ytreland	Mikkelsen	May Åse S.	Tokheim
Julie Efteland	Fuglseth	Solfrid Anny	Moen	Anna	Torgersen
Sigrid	Grøtteland	Torlaug	Myklebust	Liv Brita	Trahaug
Sølvi	Gudbrandsen	Aud M.	Nikolaisen	Bodil Halsne	Vigre
Jane Roshild	Hagen	Liv Helgeland	Nymark	Anna Lovise R.	Waage
Sigfrid	Halgunset	Astrid	Paust-Andersen	Torgils	Øvrebø
Berit	Hamre	Brit Brenna	Ramberg		

TAKK FOR MEG

AV RÅDGIVER BJØRG DONS

Over 40 meningsfulle og aktive år (over 20 år som ansatt) i Norsk Sykepleierforbund går mot slutten for meg. Dette i en tid da det er viktigere og viktigere med et sterkt NSF. Det har vært lærerikt, utviklende og spennende å være en del av Norges 4. største fagorganisasjon, bestående av bare sykepleiere. NSF er en viktig samfunnsaktør både innen helse, utdanning og sykepleiernes lønns- og arbeidsvilkår. Jeg vet at NSF's innspill ofte blir tatt hensyn til og påvirker beslutninger i kommuner, helseforetak, storting og regjering.

Det siste lokale eksempelet på det er heving av lønnene i flere av kommunene i sør – Rogaland. Det gir en god følelse å være med på et lag som blir lyttet til. Det er en spennende og meningsfull "utkikkspost" for samfunnsdeltagelse.

Kontakten med tillitsvalgte og hovedtillitsvalgte har vært viktig, inspirerende og lærerik. Når jeg teller etter er det ikke mange kommuner jeg ikke har vært i, enten på medlemsmøte eller for å hjelpe til med saker. Det har vært spennende å bli kjent med fylket vårt og helse- og omsorgstjenesten på denne måten.

NSF har vært en god arbeidsgiver og et godt sted å jobbe. Jeg har vært heldig å ha vært under ledelse av tre flotte fylkeledere, Kirsten Harstad, Inger Skjæveland og Nina Horpestad. De stilte krav, men inspirerende. De utviklet NSF/NSF Rogaland i den tiden de fungerte. Jeg vil også takke usedvanlig gode, lojale, forståelsesfulle og inspirerende kollegaer, uten dem vet jeg ikke om jeg hadde blitt i NSF så lenge!

I år skal vi feire NSF's 100 år jubileum, og jeg føler jeg har vært med i nesten 50 av dem selv om det ikke er fullt så lenge. Jeg ser frem til jubileet. Jeg kjente flere som kjente NSF's stifter Bergliot Larsson. Det gjør at jeg har historien med meg. Mitt første engasjement i NSF var som elevrepresentant på landsmøte i 1971. Jeg gleder meg til 100 års feiringen, jeg vet at den blir flott, for feire det kan NSF.

Takk til alle som har gjort mitt yrkesaktive liv så spennende og meningsfylt. Jeg kommer til å følge med fra sidelinjen, så mye "organisasjonsmenneske" vil jeg alltid være!

NSF Rogaland vil takke for alle de flotte bidragene Bjørg har gitt organisasjonen og medlemmene i alle årene hun har vært ansatt. En ny epoke er på gang, men vi kan trøste alle med at Bjørg nok blir å finne i andre enden av røret på fylkeskontoret fra tid til annen. Greit å ha en vikar som allerede er opplært! Lykke til og alt godt ønskes deg.

Nina Horpestad, fylkesleder.

Prosjekt i
Kunnskapsbasert
praksis, med fokus på den
multikulturelle eldrebølge.
Gjennomført på Bergåstjern
sykehjem og omsorgsboliger,
høsten 2010.

En multikulturell eldrebølge - fremtidige utfor

AV HANNE BERGLIEN, SYKEPLEIER, BERGÅSTJERN SYKEHJEM

Antall eldre i landet øker betraktelig i årene som kommer. Dette som følge av store etterkrigskull samt en forlenget levealder blant befolkningen. Fram til 2030 vil befolkningsøkningen først og fremst være knyttet til aldersgruppene over 51 år og den største økningen vil skje i aldersgruppen over 91 år. Antall innvandrere som etablerer seg og blir eldre i landet øker. Dette som følge av jobb- og familieinnvandring. Statistisk sett regner en med at det i Norge i 2030 vil være over 1,2 millioner personer over 67 år.

Den demografiske endringen i befolkningen vil øke presset på helsetjenestene fordi eldre trenger oftere og flere tjenester. Generelt sett vil behovet for hjelp i form av hjemmesykepleie og tilbud om plasser knyttet til omsorgs- og pleieinstitusjoner øke. Eldregruppen vil i fremtiden være bredere sammensatt når det gjelder etniske bakgrunn, noe som vil medføre ytterligere utfordringer i norsk helsevesen. De forventede endringer i befolkningens alderssammensetning viser foruten en økning i antall eldre også en reduksjon i antall arbeidstakere, noe som forsterker helsesektorens utfordringer.

Innenfor rammen av norsk lov og grunnleggende menneskerettigheter har alle innbyggere, uansett opprinnelse, rett til å hevde sine verdier, følge kulturelle tradisjoner og praktisere sin tro. I forbindelse med den kommende eldrebølgen, et flerkulturelt samfunn og et antatt underskudd av arbeidskraft i helsesektoren reiser det seg en rekke problemstillinger som må løses. En økende trend i migrasjon vil føre til økende mangfold (diversitet) i samfunnet. Gjensidig forståelse kreves for å yte hjelp. Selv om det i utgangspunktet er et likt tilbud for alle mennesker sikrer ikke dette et likeverdig tilbud.

HVORDAN KAN SYKEHJEMMET FORBEREDE SEG PÅ BRUKERE MED MULTIKULTURELL BAKGRUNN?

Eldreomsorgen må tilpasses de nye utfordringene, så vel til økende antall eldre, som en økt diversitet (mangfold).

Innvandrere fra den vestlige verden lever under kulturelle forhold som på mange måter kan sammenliknes med norske forhold. I denne delen av verden er språkbarrierene mindre enn mot ikke-vestlige innvandrere. Religiøst sett er kulturene i de vestlige land forankret i kristendom, noe som medfører en mer enhetlig kultur relatert til pleie og død. Eldreomsorgen har utviklet seg fra familieomsorg til institusjonell omsorg som ivaretas av det offentlige. I flere land har denne utviklingen gått via kirke og kirkelige institusjoner. Dette ser en tydelig i Tyskland, hvor deler av eldreomsorgen

Hanne Bergslien

ble tatt hånd om i kloster. Med utspring fra kirkelige institusjoner er det utviklet private tilbud, noe som i deler av Europa er utbredt og gjerne det mest realistiske tilbud ved siden av familieomsorg.

De største utfordringene er knyttet til personer med kulturell forankring i ikke-vestlige land.

Liten integrasjon, ensomhet, tap av identitet, savn av egne "møtesteder" og redsel for å komme på aldersinstitusjon som ikke er tilrettelagt i forhold til kultur er nøkkelord som kommer frem i en studie gjennomført i Oslo. Utfordringene med helsetjenester til ikke-vestlige innvandrere må løses med tiltak på flere områder. Mange innvandrere opplever høye terskler inn til helsetjenesten. De har lite kjennskap til den, hvordan og hvor man søker hjelp, hva man blir henvist til, hvem som kan henvise, og hva det er mulig å få hjelp til. Når den norske sykdomsforståelsen avviker mye fra pasientens egen forståelse, blir diagnostikk og behandling vanskelig dersom behandler ikke har kjennskap til pasientens bakgrunn. For eldreomsorgen foreligger det derved en klar utfordring knyttet til å sikre pasienten en oppfatning av egen helsesituasjon og de anbefalte pleietiltak.

dringer for sykehjemmet

DE ANSATTE

Ansatte ved sykehjem kan føle avmakt i situasjoner hvor beboeren har behov for hjelp og hjelperen ikke forstår hva behovet er eller hvordan hjelpen kan gis. Helsepersonell kan reagere med stress og frykt i møte med fremmede kulturer. For å sikre god kobling mellom omsorgsarbeider og pasient er det forhold som må fokuseres:

- Økt kunnskap om ulike kulturer
- Holdningsendring i retning av økt respekt for ulik kulturell bakgrunn
- Kultursensitivitet

Helsepersonell trenger økt kunnskap om særegne utfordringer i sykdom og helse for ulike befolkningsgrupper. Det er behov for mer kunnskap om ulik forståelse av sykdom og helse og den betydning dette har for pasientens møte med helsetjenesten. Det vil også være behov for kunnskap om integrasjon på sykehjemmene. Det skal være et godt sted å være for alle, inkludert de som har en minoritetsetnisk bakgrunn.

Da et sentralt begrep i kulturforståelse er religion vil det stilles krav til økende forståelse for et helhetlig menneskesyn som også omfatter de religiøse dimensjonene. Respekt for den gamle er mer utpreget i ikke-vestlige kulturer og er der et sentralt fenomen i familieomsorgen. De flerkulturelle problemstillinger må i større grad anerkjennes.

For ansatte i omsorgstjenesten kan det være en utfordring når brukerne har nye og uvante forventninger til dem og hjelpeapparatet. Dette kan gjelde vaner og ritualer knyttet til personlig stell, sykdom og død. For mange har også mattradisjoner en religiøs forankring som vil kunne oppfattes som utfordrende i følge de innarbeidede rutiner i norske institusjoner. De enkelte brukere kan ha ulike syn på hvor viktig det er å følge slike normer. Noen ganger er hjelpere mer «ortodokse» enn brukerne i sin vilje til tilpasning.

KULTURSENSITIVITET

Internasjonale undersøkelser gir ikke entydige svar på om det er best å utvikle kultur-spesifikke tjenester eller om en hovedsaklig bør satse på å gjøre de generelle tjenestene mer kultursensitive.

Eldre fra etniske minoriteter vil forholde seg til en kombinasjon av «opprinnelige» og «nye» verdier og vaner. Ikke alle med innvandrerbakgrunn foretrekker spesielt tilrettelagte tilbud. Det er store variasjoner mellom og innad i de enkelte minoritetsgrupper, med hensyn til hvordan deres leveste er preget av kulturene i henholdsvis opphavslandet og det nye hjemlandet. Dette vil virke inn på deres ønsker om tilpasning av tjenester og tilbud.

KONKLUSJON

- Eldrebølgen kommer og dagens helsetilbud er ikke optimalt tilpasset den kommende brukergruppen
- Helsetjenesten må tilrettelegges bedre for et flerkulturelt samfunn, mer tilrettelegging i sykehus og på legekontorer, og tilgjengelig informasjon på et språk ulike pasientgrupper forstår
- Kunnskap om ulike kulturer må inn i utdanningstilbudet for arbeidere i helsetjenesten

”Liten integrasjon, ensomhet, tap av identitet, savn av egne ”møtesteder” og redsel for å komme på aldersinstitusjon som ikke er tilrettelagt i forhold til kultur er nøkkelord som kommer frem i en studie”

Praksiskonsulentordningen (PKO) er et nettverk av allmennpraktiserende leger og sykepleiere som skal sikre og styrke samarbeidet mellom sykehusets avdelinger, allmennpraktiserende leger og den kommunale helse- og omsorgstjenesten til beste for pasienten. Ordningen ble opprinnelig startet for leger i 1999, og fra 2008 har ordningen også omfattet sykepleiere.

Kjenner vi samarbeidsavtalene mellom kommunene og helseforetaket?

AV PRAKSISKONSULENT MARGUNN BYBERG

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

I den nye helse- og omsorgstjenesteloven har kommunene og helseforetaket fått en plikt til å inngå samarbeidsavtale, (§6-1). Samarbeidsavtalene skal ha som målsetting å bidra til at pasienter og brukere mottar et helhetlig tilbud om helse- og omsorgstjenester. I helseregionen vår er det ikke nytt med samarbeidsavtale. Helse Stavanger og kommunene i helseregionen har siden 2003 hatt en overordnet avtale og en samarbeidsavtale om inn- og utskrivning.

Da jeg startet i jobben som praksiskonsulent våren 2011, var jeg i kontakt med sykepleiere fra sykehus og kommuner og inntrykket mitt var at disse avtalene var lite kjent i praksis. Mye av det som ikke fungerer i den daglige samhandlingen mellom kommunene og sykehuset er beskrevet i samarbeidsavtalene og kunne vært unngått dersom avtalene var kjent.

OM PROSJEKTET

Jeg har derfor valgt å jobbe med et prosjekt hvor jeg ser på hvordan samarbeidsavtalene kan bli bedre kjent blant sykepleiere i praksis, med fokus på avtalene om innleggelse og utskrivning.

I perioden oktober 2011- januar 2012 foretok jeg en undersøkelse blant sykepleiere på tre sengeposter på SUS og i tre kommuner i Jærregionen angående kjennskapen til avtalen om inn- og utskrivning fra 2003. Det viste seg at ca. 80 % av sykepleierne ikke kjente til avtalen.

De nye avtalene ble klare like før sommeren, og denne høsten vil det informeres både i kommuner og sykehus om innholdet uav-

hengig av dette prosjektet. Jeg jobber tett med seksjon for samhandling i Helse Stavanger og representanter fra kommunene og sykehusavdelingene som er med i prosjektet, for å se på mulige tiltak for å implementere de nye avtalene i praksis. Det er lagt ned et stort arbeid i utarbeidelsen av disse avtalene, og det blir viktig å formidle at dette er noe vi alle er forpliktet å forholde oss til.

SJEKKLISTER/KORTVERSJONER

De nye avtalene er omfattende og det er urealistisk at alle sykepleiere skal kjenne til alt. Vi har derfor prøvd å trekke ut det vesentligste når det gjelder kommunens og helseforetakets plikter i forbindelse med innleggelse og utskrivning, og håper at slike kortversjoner kan bli nyttige i praksis. Disse kortversjonene er ikke ment å erstatte avtalene, men er mer en stikkords-/sjekklister om hva vi må huske på, (og forhåpentligvis en appetittvekker for å undersøke hva som står i avtalene). Planen er at disse kortversjonene skal bli lagt ut på foretakets nettsider: <http://www.sus.no/fagfolk/samhandling/Sider/side.aspx> der også avtalene finnes i fulltekst.

Det jobbes også med å få samlet mye av informasjonen som gjelder samhandling i EQS, kvalitetssystemet som brukes på sykehuset. På SUS er det også utviklet et flytskjema for meldingsutveksling som brukes rundt på sengepostene. Dette er lagt inn i EQS som et interaktivt dokument og det er planen å lenke informasjon om de enkelte punktene og relevante prosedyrer mot dette skjemaet. Målet er at det skal bli lettere å forstå, ikke bare hva vi skal gjøre, men hvorfor og hvordan. På sikt er det planen at dette også blir lagt ut på internett åpent for alle, men

MARGUNN BYBERG

foreløpig finnes det bare på SUS sitt intranett. Kommunene bruker ulike kvalitetssystemer, men det er ønskelig at relevant informasjon blir lagt inn i den enkelte kommunes systemer.

MÅL MED PROSJEKTET

Målet med prosjektet er at de nye samarbeidsavtalene skal bli kjent blant sykepleiere i praksis, og da spesielt avtalene om innleggelse og utskrivning, slik at pasientene får en best mulig overgang mellom hjem og sykehus. Utpå vinteren tenker jeg å ta en ny undersøkelse om kjennskapen til avtalene og forventer da at alt fokuset som har vært på samhandlingsreformen og samarbeidsavtaler vil gi et positivt resultat. Det aller viktigste er at vi som sykepleiere kjenner våre plikter og gjør vår del av jobben, for da har vi de beste forutsetninger for god samhandling til pasientens beste.

Kampen om de beste hodene

BRIT BØ

Stadig oftere kan vi lese og høre om utfordringer knyttet opp mot sykepleiermangel og vansker med å rekruttere og beholde godt kvalifiserte sykepleiere. Samtidig ser vi at private virksomheter profilerer seg og bruker store summer på aktiv rekruttering. Hvis holdningene ikke endres i offentlig sektor, og kanskje innen helsetjenesten spesielt, kan denne stå i fare for å tape kampen om de best kvalifiserte medarbeidene.

AV FYLKESSTYREMEDLEM BRIT BØ

Mens private virksomheter bruker store summer på å markedsføre seg, har det så langt skortet på oppfølging fra offentlig sektor. Med dette som utgangspunkt kan offentlig sektor få store problemer med å rekruttere og beholde høyt kvalifiserte medarbeidere. De unge kan nemlig tillate seg å være kresne! I et land der en stor andel av BNP går gjennom det offentlige kan fremtidig mangel på godt kvalifiserte medarbeidere bli et stort problem.

For private virksomheter står store summer på spill. Viktigheten av å rekruttere og beholde de beste medarbeidere kommer til å stå mer og mer i fokus etter hvert som kompetanse og kunnskap blir et stadig sterkere og avgjørende konkurransefortrinn. For offentlig sektor står også store summer på spill. Forskjellen er at det her i tillegg vil dreie seg om kvaliteten på velferdsstatens tjenester. I fremtidens Norge vil vi fortsatt ønske en kvalitativt god helsetjeneste, et godt skolevesen og gode sosialtjenester. Kort sagt vil vi fortsatt ønske oss et trygt og forutsigbart samfunn med fokus på like rettigheter for alle. Skal vi lykkes med det

må offentlig sektor fortsatt fremstå som en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgiver.

Vi vet allerede nå at fremtidens faglige utfordringer innen helsetjenesten blir store. Kravene til kunnskap og godt klinisk skjønn vil øke i takt med økende alvorlighetsgrad i pasientenes tilstand. Pasientene vil kreve en enda bedre tilrettelagte helse- og omsorgstjeneste. De vil kreve større kunnskap og oppfølging av egen sykdom, og de vil ønske større innflytelse på eget behandlingsforløp. Dette betyr større krav til individuelt tilpassede tjenester. Det betyr også at roller, oppgaver og funksjoner for ulike grupper helsepersonell vil endre seg. Kompetansekravene vil øke også her.

Sykepleiernes rolle og funksjon vil fortsatt være omfattende og sentral. Når det gjelder pleie og omsorg vil sykepleierne være nøkkelpersonell også inn i fremtiden. Viktigheten av sykepleiernes bidrag må derfor løftes fram på alle nivå, også på den politiske agenda.

Forutsetningen for å lykkes som attraktiv arbeidsgiver avhenger i stor grad av den personalpolitikk som føres. Arbeidsgivere

som kombinerer verdsetting (lønn), faglige utfordringer (inkludert mulighet for vekst og utvikling) med et godt arbeidsmiljø oppnår både fornøyde medarbeidere og et godt omdømme. Lykkes man med dette, skaper man også gode læringsarenaer og gode læringsbetingelser som igjen gir mange ringvirkninger. Ved å se til fokusområdene og innsatsområdene i kvalitetssystemet Magnet kan vi finne nøkler som gir retning for effektive tiltak for å rekruttere og beholde sykepleiere og annet helsepersonell. Det er en kjensgjerning at kompetanse trekker til seg mer kompetanse.

Fylkesstyret holder fokus på viktigheten av å bevisstgjøre arbeidsgiverne i offentlig sektor å bidra til økt verdsetting av de kvinne-dominerte velferdsyrkene og sykepleietjenesten spesielt. Innen helsetjenesten / sykepleietjenesten haster det. I Rogaland ser vi at enkelte kommuner nå går foran og viser vei. Ved å løfte fram sykepleietjenesten prioriterer og sikrer politikerne samtidig kvalitet og kompetanse for sine innbyggers helsetjenestebehov. Vi oppfordrer alle til å legge merke til de gode eksemplene og iverksette tilsvarende tiltak i egne områder.

Asbjørg Gautesen

- årets sykepleier 2011!

Asbjørg Gautesen takker for prisen!

Prisvinneren er sårsykepleier ved kirurgisk poliklinikk på Haugesund sjukehus, Helse Fonna.

På dagen 28 år etter hun begynte på kirurgisk poliklinikk i Haugesund ble Asbjørg Gautesen utnevnt til årets sykepleier i Rogaland.

Det var helt tilfeldig at møtet ble lagt 4. juni, men det var ingen tilfeldighet at NSF Rogaland v/fylkesstyret kåret henne til årets sykepleier 2011.

- Hun har gjort en formidabel jobb med å fronte sykepleie og sårbehandling. Hun har hele tiden oppdatert seg og hospitert for å skaffe seg ny kunnskap. - Og hun er svært opptatt av å dele kunnskapen, for dermed også å gjøre andre bedre, sier Astrid Wegner Hausken v/Helse Fonna. Det var hun som sendte inn og begrunnet forslaget på at nettopp Asbjørg burde bli årets sykepleier.

Asbjørg Gautesen er stolt over æren, men vil helst ikke ha noe blest om seg selv. For henne er det pasientene og et fagområde medisinen ikke bryr seg så mye om som teller.

- Sår er mye smerte, lukt og til dels sosial isolering. Å finne nøkkelen til problemet og gi håp om at pasienten kan bli bra er fantastisk givende. Det er sterkt når en pasient sier «du har fått meg til å føle meg som et helt menneske igjen», sier Gautesen.

Prisen ble delt ut av fylkesleder Nina Horpestad. NSF Rogaland gratulerer!

Invitasjon til julemøte for alle NSF pensjonister

Tid/sted: 11. desember kl. 12 - ca. 14 på SAS Radisson Atlantic hotell, Stavanger

Målgruppe: NSF medlemmer over 62 år som er pensjonister, uføretrygdede eller ute av tjeneste

Program: Foredrag: "Ka då ittepå - hvordan være en faglig ressurs som pensjonist?" ved Ingelin Testad, vinner av forskningsprisen 2012 v/Helse Stavanger HF.
Nytt fra NSF
Beverting
Julesang

Det blir ikke sendt ut personlig invitasjon pr. post. Påmelding skjer til NSF Rogalands fylkeskontor på e-post: rogaland@sykepleierforbundet.no eller på telefon 51 53 79 72 **innen 3. desember. Påmeldingen er bindende.**

SYKEPLEIERNES PENSJONIST-FORUM PÅ TUR I BJERKREIM

13. juni dro 57 deltakere på tur med Haga buss for å oppleve den vakre kommunen Bjerkreim. Vi hadde med oss en dyktig sjåfør; Joleif Ree og en kunnskapsrik guide; Gaute Skretting. Deltakerne på turen kom fra hele fylket, fra Suldal og Haugesund i nord til Egersund i sør.

TEKST/FOTO AV ANN-BRIT TUNSET, LEDER AV SYKEPLEIERNES PENSJONISTFORUM I ROGALAND

Første stopp var Pittergarden i Vikeså. Ekteparet Kari-Irene og Karl Emil Sødergren kjøpte gården i 2004, og har satt bygningene i stand. Tunet er typisk for gårdene som ble bygget opp i Dalane på 1800 tallet. I låven hadde ekteparet laget et festlig lokale, som ble benyttet til konserter, brylluper og selskaper. Her var det samlet mange gamle gjenstander. For dette arbeidet fikk de "byggeskikk prisen" i Bjerkreim i 2007. Vi fikk nyte kaffe og wienerbrød her. Kari-Irene er sykepleier, men har i tillegg en spennende hobby der hun lager produkter av saueskinn. Hun hadde laget tøfler, hatter, sitteunderlag, store sengetepper m.m. Alt dette var sydd med hånd – imponerende! Turen gikk videre forbi FN- parken med avkjørsel på gamle veien gjennom Gjedrem og Bjerkreim til Odlandstø. Der lå "MK Ørstølen" til kai, og med den tøffet vi den 17 km lange innsjøen til kaien på Vassbø. På turen fikk vi høre om - og se plassene langs vannet. Her har forfedrene slitt, arbeidet og vist stor kjærlighet til landskapet. Vi fikk høre mange historier om dagliglivet og om tragiske hendelser i bygda. Kulelynet som drepte 5 jenter en junidag i 1897, og om ulykker på vannet

som krevde liv. Her hadde vært gruvedrift fra 1904 – 1952 med utvinning av molybden og wolfram. Det hadde også vært en trefabrikk, der de laget river, treskobunner m.m.

"Der ingen skulle tru at nokon kunne bu" på Dyrskog gikk vi i land. Halvparten av flokken klatret de bratte bakkene opp til gården. Der hadde vi en fantastisk utsikt over vannet og til gårdene på Lauperak. På Dyrskog var det plantet ca. 200 epletre, 35 sorter, og her gikk saue og beitet.

Etter en fin båttur smakte det fortreffelig med middag på den nedlagte skolen. Damer fra bygda hadde laget oksesteik og sviskegrøt av beste kvalitet. I Ørstdalen bor det i dag 75 mennesker og uhorvelig mange sauer og geiter. Barna kjøres på smale veier daglig til skolen i Vikeså. Den nye tunellen til Stavtjørn har bedret veien betraktelig. Vi kjørte gjennom Stavtjørn som ligger som en by på fjellet. Her kryr det av hyttefolk vinterstid.

Turen vår gikk videre langs Austrumsdalsvatnet til Malmeim, forbi Skjæveland, Nedrebø

og ut i Søylandsdalen. Det var velstelte gårder og hager. Bygda bærer preg av velstand i dag, men vi aner slitet og arbeidet fra tidligere generasjoner. Kommunen har i dag flere industribedrifter som meieri, trevareindustri, isolerglassprodukter, produksjon av landbrukststyr, elektronikk og ventilasjonssystemer m.m. Den store Bjerkreimshallen, som ble bygd i anledning VM i saue - klipping fungerer nå som ridehall.

Siste stopp var Søya Gardsutsalg. Her hadde vi tid til å handle i gardsbutikken, og det var mange spennende varer. Det smakte også godt med kaffe og vafler. Noen fikk også tid til å gå i "mimrehuset", et lite museum med gårdsredskaper og husflid.

Praten gikk ivrig i bussen, og dagen hadde gitt oss mange inntrykk fra natur og kultur, og ikke minst et godt fellesskap. I fjor var det 5 fra et kull med. Denne gangen var 6 med fra kull 1.68 fra Røde Kors sykepleieskole. Skal vi ha ny rekord neste år? (Bildet er på framsiden av bladet.)

”Gladskap og galskap”, sammen m

Vi ble nysgjerrige på hvorfor de fikk prisen og inviterte oss selv til et møte med dem. Jeg møter en entusiastisk og arbeidsglad gjeng rundt bordet i Kalo bofelleskap på vegne av hele avdelingen.

AV RÅDGIVER BJØRG DONS

HVA ER ET GODT ARBEIDSMILJØ FOR DERE?

At vi har humor og spontanitet, vi koser oss sammen, gjør mye kjekt sammen, både som personalgruppe og med brukerne. Ansatte blir hørt kommer det spontant. Vi er stolte over arbeidsplassen og det er glød og entusiasme. Vi er flinke til å gi hverandre positive tilbakemeldinger. Tverrfaglighet og faglig utvikling er også vesentlig. Minst åtte forskjellige faggrupper en ansatt og de tverrfaglige diskusjonene er vesentlige for de gode løsningene.

Vi har fokus på det vi er fornøyd med. I 2009 satte vi fokus på HMS og arbeidsmiljø på bakgrunn av et et gjennomsnittlig sykefravær på 11,4 %. Den systematiske jobbingen med trivsels- og nærværestiltak har gitt solid uttelling. Tilsvarende tall for 2011 utgjør 5 %.

BRUKERNE ER EKSPERTER PÅ EGET LIV

En grunnleggende tanke i driften er at det er brukeren som skal sitte i førersetet i eget liv. Dermed må de ha innflytelse. Likeverd og respekt blir derfor vesentlige verdier. Maktroller er redusert til et absolutt minimum. Vi ser på oss selv som støtte og veiledere. Brukermedvirkning står helt sentralt, og vi har brukt mye tid på å utvikle dette i praksis. Brukere og ansatte er på lag. Relasjon er det viktigste verktøyet vi har, da kan vi ikke være ”bedrevitere”, men vi må være samarbeidspartnere.

I praksis betyr dette blant annet at brukerne får velge sin egen primærkontakt i avdelingen. De er også representert i ansettelsesutvalget.

FELLES AKTIVITETER UTEN GREN- SER MELLOM BRUKERE OG ANSATTE

Målet med aktivitetene er blant annet å gi livet og arbeidsdagen et positivt og variert innhold. Vi har erfart at aktivitet planlagt sammen med brukerne gir mestringssevne og håp både for brukere og personale. Aktivitetene bryter opp hverdagen og skaper variasjon og noe å glede seg til. I tillegg har avdelingene digitale fotorammer for å vise og ta vare på de gode minnene.

Vi vet at fysisk aktivitet er viktig for psykisk helse, arbeidsglede og sykefravær. Derfor er det lagt opp til trening hver dag hvor brukere og ansatte trener sammen. Vi har erfart at gjennom å vise forutsigbarhet og gjennomføringsevne klarer vi å mobilisere motivasjon både hos personale og brukerne. Det er også et privilegium for personalet å få trene i arbeidstiden.

Vi benytter brukerne til å skape tilbud for andre brukere. For eksempel drifter de intern kino og vi har egen kafé som i stor grad er brukerdrevet.

Vi har en årlig fotballturnering (No Way Cup) hvor brukere og ansatte spiller på lag. Denne turneringen har etter hvert utviklet seg til å omfatte hele Stavanger, og det er nå planer sammen med Viking fotball om å utvikle turneringen videre, kanskje til noe landsomfattende?

Det er egen reisegruppe for de som liker det. Felles turer til inn og utland. Her har alle det samme ansvaret. – En trenger ikke være sykepleier for å være god til å lese kart, sier en av de ansatte.

Moro og spontanitet i hverdagen er også viktig. F. eks har ansatte og brukere kledd seg ut og laget mye ”lott og løye”. Felles fester med selvlaget underholdning er også populært.

Vi hadde også stand på Gladmatfestivalen i år med salg av hjemmelagede pølser og ostekake. Vi solgte over 1000 pølser! Dette var det ”kantingruppen” som sto for. Det fungerte både som samarbeidserfaring, sosial trening og arbeidstrening. Slike aktiviteter er med på å bygge ned skille mellom brukere og ansatte.

Å UTFORDRE SEG SELV I YRKES- ROLLEN GIR FAGUTVIKLING

Arbeidsmiljø, arbeidsglede og vilje/evne til fagutvikling henger sammen. – Vi har et mål om å være en framtidrettet avdeling som er et kreativt arnested for fagutvikling. Vi snakker ofte om vårt ansvar som rollemo- deller både overfor hverandre, men også overfor våre brukere. Vi skal vise vei gjennom våre holdninger og handlinger.

Vi har til tider en utfordrende brukergroupe. Vi bruker oss selv og relasjonene som verktøy i jobben. Derfor er det vesentlig med veiledning i forhold til faglige utfordringer, følelser og dilemmaer som oppstår. I tillegg har vi etisk veiledning /refleksjon i grupper hvor det blir mange gode diskusjoner. Denne utfordringen førte også til en diskusjon om hvordan vi skulle ta imot våre studenter.

Vi er opptatt av hvordan vi skal bygge et godt omdømme og vi innser at her har studentene en viktig rolle. De er vår framtidige

Med brukerne, gir godt arbeidsmiljø

arbeidskraft. En så god praksisopplevelse at de snakker positivt om oss til andre er den beste reklamen vi kan få. Vi ruller ut den røde løperen, bokstavelig talt, den dagen vi får en ny student. Gjennom prosjektet "Slipp studentene fri" utfordrer vi studentene. Studenter fra hele avdelingen samles og får invitasjon til å være med i prosjektet. Første året var utfordringen "Hva vil skje dersom studentene får en sum penger og full frihet til å arrangere noe for oss og brukerne våre". I år arrangerte studentgruppen en helaften med healere og magikere i skjønn forening. Det ble en fantastisk opplevelse som

det fortsatt snakkes om. Tidligere år har det vært "Hawaii fest" med ekte Hawaii band på scenen.

Denne måten å jobbe på for studentene gir rom for mange faglige refleksjoner, frihet og kreativ tenking.

GODT OMDØMME GIR GODT FAG- MILJØ, MANGE VIL JOBBE SAMMEN MED OSS

Når vi ansetter nye medarbeidere, som ikke er veldig ofte for det er få som slutter, leter vi i tillegg til fagkompetanse etter ferdighe-

ter og interesser hos søkeren som kan bidra til et kreativt arbeidsmiljø. – Ved ansettelse leter vi etter "lyspærene". Søkerens interesser og ressurser er viktig ut over den fagutdanningen de representerer.

Vi har søkere "på vent" og sist gang vi lyste ut en stilling hadde vi 50 søkere !

Til slutt ønsker NSF Rogaland til lykke med prisen og lykke til med arbeidet for å være en foregangsinstitusjon både for brukere og ansatte!

SYKEPLEIER FÅR ÅRETS FORSKERPRIS

Vinner av Forskningsprisen 2012 ved Helse Stavanger HF er sykepleier og PHD, Ingelin Testad. "Hun er et fremragende eksempel på hvordan forskning og klinisk arbeid kan gå hånd i hånd, og bringe tjenestetilbudet og faget videre" er ordlyden i vurderingskomiteens enstemmige innstilling.

AV RÅDGIVER ARILD BERLAND

BANEBRYTENDE

Det er ikke bare Testads forskningsarbeid som kan karakteriseres som banebrytende. Hun er også den første "ikke-lege" som har fått prisen siden den ble opprettet for tyve år siden, og kun en gang tidligere er prisen blitt gitt til en kvinne.

Testad blir beskrevet som en ildsjel i demensforskning, og en driftig senterleder av Regionalt senter for eldremedisin og samhandling (SESAM).

"Dette er helt utrolig stort og fantastisk! Ord blir fattige," sa en lykkelig prisvinner under utdelingen.

Vurderingskomiteen peker på hennes store internasjonale kontakflate og hennes banebrytende innsats innen kombinasjonen av forskning og undervisning. Det er liten tvil om at Testad har gjort en formidabel innsats, og at hun fortjener denne prisen.

STOLT DIREKTØR

"2011 var et godt år når det gjelder forskning i Helse Stavanger. Vi fikk svært god rating i Forskningsrådets evaluering og vi er blitt godkjent som universitetssykehus. Vi har stor bredde i forskningen vår, og det er jeg veldig glad for. Årets prisvinner har vært en ildsjel i forskningsarbeidet ved Helse Stavanger" sa administrerende direktør, Bård Lilleng under utdelingen. Han fremhevet også det faktum at Testad gjennom sitt utviklings- og forskningsarbeid har bidratt til at

Prisvinner Ingelin Testad flankert av Inger Økland, leder av Forskningsutvalget ved SUS (t.v) og administrerende direktør i Helse Stavanger Bård Lilleng (t.h) Foto; Helse Stavanger HF.

helseforetaket har blitt tilført forskningsmidler som også har kommet andre faggrupper i sykehuset til gode.

..OG YDMYK PRISVINNER

Prisvinneren vil imidlertid ikke ta all ære selv.

"– Jeg deler denne prisen med gode kolleger og andre som jobber innenfor eldremedisin", sa hun under utdelingen.

Under prisvinnerforedraget redegjorde hun for et bredt samarbeid, både nasjonalt og internasjonalt. SESAM har stort fokus på å implementere ny kunnskap i praksis så raskt som mulig i hele helseregionen. Noe av

fokuset for forskningen retter seg da også mot å finne gode metoder for implementering i praksis.

Testad ble for øvrig tildelt Leon Jarners forskningspris i 2010 for sin forskning om urolig atferd hos personer med demens i sykehjem og betydningen av kompetanse, opplæring og veiledning av helsepersonell. NSF Rogaland er stolt av å ha medlemmer som gjennom forskning bidrar til bedre sykepleiepraksis og økt kvalitet på helsetjenestene overfor en pasientgruppe som sjelden selv står på barrikadene for sine behov. Tusen takk for innsatsen, Ingelin Testad!

Utviklingscenter for sykehjem

Rogaland

Høsten og utviklingscenteret

AV ARNT EGIL YDSTEBØ, AVDELINGSLEDER SFF

VEL OVERSTÅTT SOMMERFERIE OG VELKOMMEN TIL HØSTSEMESTERET

Først en liten sommerobservasjon fra hagen vår. Vi har nemlig fått en hel andefamilie og en liten ensom fasan denne sommeren. Endene kom i midten av juni og ble klekket på egen rugemaskin. Seks nydelige små andunger hakket seg ut av eggene sine i løpet av to døgn. De vokste raskt og vagger nå rundt på egenhånd i hagen, fortsatt i flokk. Noen dager etter endenes ankomst skulle fasanene klekke. Problemet var bare at forholdene var for dårlige og dessverre alle bortsett fra en døde under, eller rett etter klekking. Etter iherdig innsats fra en av våre kollegaer berget denne ene livet mot alle odds. Utfordringen var allikevel å finne en plass som den kunne vokse seg stor og sterk. Et miljø med beskyttelse og gode rollemodeller. Det fant vi, trodde vi, i andefamilien. Fasanen ble plassert i midten av flokken og vi trodde integrering ordnet seg selv. Det var bare det at selv om fasanen nå trodde at den var and, så var ikke endene videre overbevist. Ved første anledning, når fasanen av ren nysgjerrighet tok en ekstra sløyfe klar av flokken, marsjet hele gjengen videre synkront og symmetrisk som bare ender kan. Tilbake stod en alene stakkar forvirret fasan med brune bustete fjær og ingen familie. Personalet måtte atter en gang i tenkeboksen. Hva med å plassere ham sammen med vaktlene i bunn av ovariet? Som sagt så gjort. Kort tid gikk og nå spankulerte den lille utstøtte rundt med vingene på ryggen, sånn som vaktler gjør og trodde virkelig den var en forriktig vaktel. Vaktler er snille inkluderende vesener og tok ham til seg. Utenpå ser faktisk ikke en voksen vaktel og en to ukers gammel fasan så ulike ut. Det var bare det at vår stakkars forvirrede fasan midt i sin identitetskrise kom til å løfte hode og blikket å se opp. Og der fikk han se de flotteste, mest eksotiske fugler han bare hadde drømt om. Papegøyer og parakitter i alle slags farger og slag. En tanke bredte seg i den enfoldiges hode. Kanskje jeg er som dem? Kan jeg være en papegøye? JA var svaret han gav seg selv og vips så satt han på en gren og var nå verdens lykkeligste papegøye.

LITT SOM SKJER PÅ UTVIKLINGSSENTERET HØSTEN 2012

Til høsten går Interkommunalt samarbeidsprosjekt i palliasjon inn i sitt tredje og siste år. Det vil si at implementeringsfasen går mot slutten og at vi fokuserer mer på evaluering og spredning av prosjektets funn. Les mer på www.isipalliasjon.no

Legemiddelgjennomgang i sykehjem er et nytt nasjonalt prosjekt hvor nær alle landets utviklingsentre deltar. Meningen er at USH ved hjelp av læringsnettverk skal spre dette gode prosjektet videre i eget fylke. Legemiddelgjennomgang i sykehjem er en del av den Nasjonale pasientsikkerhetskampanjen.

Høstens tematimer på Stokka sykehjem starter opp i september. Et høydepunkt blir Maria Thorsen Gonzales som har forsket på bruk av sansehager. Følg med på vår nettside www.sush.no

Aktivetskoffert er et prosjekt vi har drevet på med på Stokka dette året og er en del av Aktiv omsorg satsingen til helsedirektoratet. Vi har laget en fysisk aktivetskoffert som skal tas i bruk på alle landets utviklingsentre. Alt materiellet i kofferten vil i slutten av oktober være tilgjengelig på egen Aktiv omsorg portal på adressen www.utviklingscenter.no

**Ønsker du å motta informasjon om
prosjekter og aktiviteter i regi av USHT?
Send en e-post til
ingunn.fatnes@stavanger.kommune.no**

Studentenes hjørne

Gratulerer med studieplass og velkommen tilbake til skolen!

AV JANNE SUNDE - FYLKESREPRESENTANT

Janne Sunde (t.v.) møter nye studenter ved Høgskolen Stord Haugesund

Skolehverdagen er godt i gang og jeg håper alle har hatt en fin sommer og er fulle av energi og friskt mot til å ta fatt på sykepleierstudiet.

Først vil jeg gratulere alle 1. års studentene med studieplass og ikke minst med valg av studie. Dere har nå startet deres ferd mot et meget flott og givende yrke. Dere kan se frem til 3 kjekke, tøffe, lærerike og ikke minst spennende år.

Jeg vil også ønske dere velkommen som medlemmer av NSF Student.

NSF Student er en del av Norsk Sykepleierforbund bestående av studenter som jobber for studentene og sykepleierutdanningen. NSF Student består av leder, nestleder og 5 styremedlemmer. Disse blir valgt på NSF Students årsmøte i juni hvert år. Vi har også en studentrepresentant i hvert fylke, disse blir valgt av studentene i deres fylke hvert år. Alle studentmedlemmer kan stille til valg som leder, nestleder, styremedlem eller fylkesrepresentant.

Fylkesrepresentanten er et viktig bindeledd mellom studentene i sitt fylke og hovedkontoret og er medlem av fylkesstyret i sitt fylke. I Rogaland har vi en fylkesrepresentant og en vara bestående av Janne Sunde og Marte Johanne Hansen. Vi har et lokallag på Høgskolen i Haugesund og et på Universitetet i Stavanger. Via lokallagene blir det gjennom skoleåret laget arrangementer, både sosiale og faglige, som quizkveld og fagdager for studentene på den enkelte skole eller for hele fylket. Alle studentmedlemmer kan bli med å være en del av lokallagene på sin skole.

Som studentmedlem kan du være med å påvirke ditt studie og ha en viktig rolle i fylkesstyret. Det kan være med å påvirke din studiehverdag og fremtiden som sykepleier. Hovedarbeidet til NSF Student er å jobbe for god kvalitet på utdanningen, både på teori og praksis. Fylkesrepresentantens rolle er blant annet å representere studentenes mening inn mot NSF sentralt, men også inn til fylkesstyret.

I vår ble det gjennomført en undersøkelse blant avgangsstudentene i Rogaland om blant annet hva som måtte til for at studentene skulle søke seg jobb i kommunen. En av de avgjørende faktorene som kom frem var høyere lønn. Denne undersøkelsen ble lagt frem for Stavanger kommune og ble brukt som et bidrag i lønnsforhandlinger, noe som gjorde at lønnen for sykepleiere økte i Stavanger kommune. Dette er et eksempel på hvordan vi som studenter kan bidra og påvirke.

Å engasjere seg i NSF i studietiden er både kjekt og veldig givende. For mer info kan dere ta kontakt med deres representant og tillitsvalgte i fylket eller gå inn på sykepleierforbundet.no/student

Årets sykepleier

Årets sykepleieleder

Fylkesstyret i NSF Rogaland har besluttet å dele ut pris til årets sykepleier og årets sykepleieleder i 2012.

Kriterier – Årets sykepleier:

Fylkesstyret i Rogaland ønsker å synliggjøre og belønne initiativ/tiltak som fremmer sykepleiefaget til det beste for pasientene. Kandidaten(e) kan vise dette gjennom å ha vektlagt en eller flere av disse punktene i sin yrkesutøvelse:

- Årets sykepleier har høy etisk bevissthet
- Årets sykepleier er en pådriver for sykepleiefaget og kunnskapsbasert praksis
- Årets sykepleier holder seg faglig oppdatert og deler sin kunnskap med pasienter og kollegaer
- Årets sykepleier stimulerer til god sykepleiepraksis
- Årets sykepleier ser helhet, har oversikt og innsikt
- Årets sykepleier utfører sin sykepleiepraksis med henblikk på å sikre god kontinuitet og god kvalitet i pasientbehandlingen

Kriterier – Årets sykepleieleder:

Fylkesstyret i Rogaland ønsker å synliggjøre og belønne initiativ/tiltak som fremmer sykepleiefaget til det beste for pasientene. Lederkandidaten kan vise dette gjennom å vektlegge en eller flere av disse punktene i sin lederutøvelse:

- Årets sykepleieleder er en inspirator, motivator og kulturbærer for god sykepleie
- Årets sykepleieleder verdsetter, motiverer og anerkjenner innovasjon
- Årets sykepleieleder arbeider for en sykepleiekompetanse som sikrer god kunnskapsbasert praksis
- Årets sykepleieleder skal fremme sykepleiefaget slik at dette gjøres synlig i virksomheten
- Årets sykepleieleder legger til rette for faglig utvikling i virksomheten/enheten/posten
- Årets sykepleieleder skal ha vært med på å utvikle og/eller profilere sykepleiefaget på en positiv måte
- Yrkesetiske retningslinjer og yrkeskollegiale bestemmelser bør være en del av begrunnelsen for kandidaturet

Fylkesstyret fatter endelig beslutning om hvem som skal få prisene våren 2013.

Prisene vil bli utdelt under markeringen av den internasjonale sykepleier-dagen i 2013.

Forslagsfrist er 31.12.2012

Kandidatskjema/forslagsskjema (som må brukes) finnes på www.sykepleierforbundet.no/rogaland

Kommune/arbeidssted:	HTV/TV/kontaktperson:	Tlf.arbeid/mobil:
Bjerkreim	Silje Ege	51459350/95750112
Bokn	Anny Silden Kallekødt	52752530/92434556
Eigersund	Renate Håland	92610965
Finnøy	Ingeborg Bø Rolfsen	48286387
Forsand	Guro Heggemsnes Fløysvik	95409799
Gjesdal	Edel Kyllingstad	51611117/92437191
Haugesund	Anita Torgersen	52743703/90695758
Hjelmeland	Iren Urdal	51757100/40845117
Hå	Jonas Egeland Reime	41532780/97165177
Karmøy	Torunn Ellingsen	52845812/93006675
Klepp	Elisabeth Hjelmseth	51429856/47249282
Lund	Merethe Birkeland	90098406
Randaberg/Kvitsøy	Gry Elin Torland	90073441/98416868
Rennesøy	Margrethe Reianes	45429607
Sandnes	Silje Anfinnsen Østrem	51335772/99426526
Sauda	Grete Kaarhus	52786090/99562444
Sokndal	Monica E.E. Olsen	51470490/91712871
Sola	Marit Hay	40201197
Stavanger	Kirsten H. Harstad	51508791/91704793
Strand	Arnhild Sørskår	51742476/90533060
Suldal	Anne Egebjørg	91157290
Time	Rakel Olene Obrestad	51776563/92297743
Tysvær	Turid B. Eilerås	99357205
Utsira	Anne Karine Skare	99547782
Vindafjord	Astrid Engen Eikeland	53768591/47624100
Helse Stavanger HF	Foretakstillitsvalgt Brit Bø	51518149/97177673
Stavanger Universitetsykehus	Aud Hølland Riise	51518133/97519676
Stavanger Universitetsykehus Psyk.klinikk + sentre	Synnøve Grønnestad	51518126/91706202
Helse Fonna HF	Foretakstillitsvalgt Tove Martha Callaghan	52732081/91521968
Helse Fonna medisinsk klinikk	Nina Budal	52732368/2082, 99260112
Helse Fonna kirurgisk klinikk	Karin B. Trældal	53491055/47312236
Helse Fonna klinikk psykisk helsevern	Åse Berit Rolland	52732100/99025872
Universitetet i Stavanger	Evy Gundersen	51834100
Videregående skoler	Solfrid Fuglseth	90959866
Haugesund San.for. Revmatismesykehus	p.t. ingen	
Rogaland A-senter	Jorunn Skollevoll Bjerga	51729000/98807955
Jæren DPS	Nina E. Amdahl	92258627
Diakonhjemmets høyskole	Kirsten Jæger Fjetland	51799659
Blidensol sykehjem	Anh Thu Thi Ngo	93638826
Øyane sykehjem	Tove Øie	51856920/91878561
Domkirkens sykehjem	Lesiye Pilapil	51569050/95336053
Tasta sykehjem	Gunnhild Borgen Erikstad	51568500/90111322
Boganes sykehjem	Susanne Lindland	93656922

Kjære NSF medlem i Rogaland!

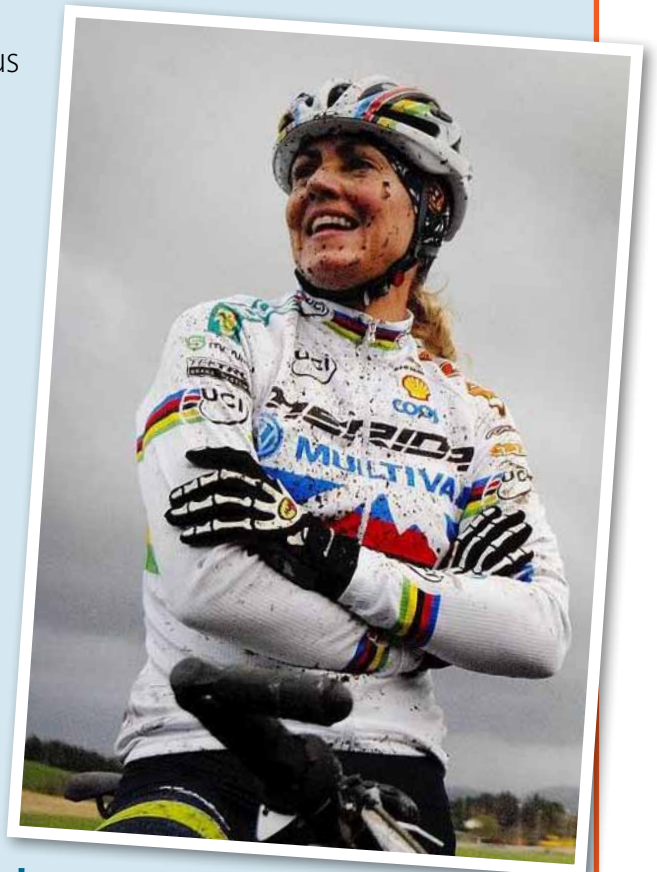
Vi ønsker dere velkommen på gratis medlemsmøte
onsdag 17. oktober 2012 kl 19:00!

Sted: Aulaen på Stavanger Universitetssykehus
(via hovedinngangen til 2. etg. i sydbygget)

Vi får besøk av den spreke syklisten
Gunn-Rita Dahle Flesjå, som holder et
inspirerende foredrag om motivasjon
i hverdagen!

Etter foredraget vil det bli jubileumsfeiring/
enkel servering på St. Svithun hotel

DNB vil være tilstede og gi oss litt
informasjon om medlemsfordelene våre.

Vel møtt!

Arrangør:

Foretakstillitsvalgt Brit Bø, Helse Stavanger HF
Hovedtillitsvalgt Kirsten Harstad, Stavanger kommune
Hovedtillitsvalgt Silje A. Østrem, Sandnes kommune

Bindende påmelding til NSF Rogaland på e-post: rogaland@sykepleierforbundet.no
eller tlf 51 53 79 72 **innen 7. oktober.**

Returadresse:
NSF Rogaland
Postboks 494 Sentrum
4003 Stavanger

MELD fra hvor du er

Det er du som medlem som er ansvarlig for at NSF HAR KORREKTE OPPLYSNINGER om deg

Hvilken informasjon trenger NSF?

- Hvem er arbeidsgiveren din?
- Er du oppført med rett kontaktinformasjon? (adresse, e-postadresse, telefonnummer)
- Er du eller har du vært i ulønnet permisjon?
- Har du vært studentmedlem må du gi beskjed til NSF om hvor du har ditt arbeidssted

Trekkordningen - ditt ansvar

Medlemmer i arbeid skal betale kontingent via trekk der arbeidsgiver og NSF har avtale om dette. Det er ditt ansvar å melde fra til lønningskontoret om dette.

Hvorfor er det viktig med korrekt informasjon?

Korrekte medlemsopplysninger sikrer at du er på rett medlemsliste og ikke går glipp av viktig informasjon fra din tillitsvalgte om viktige saker, lokale forhandlinger m.m

Slik går du frem for å oppdatere informasjonen

Dette gjøres enklest ved å gå inn på www.sykepleierforbundet.no og klikke på fanen "Min side" oppe til høyre.

Du kan også melde endringer på telefon 02409